

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Грип та ГРВІ в Україні

Центр грипу та ГРВІ

*ДЗ «Український центр
з контролю та моніторингу
захворювань Міністерства
охорони здоров'я України»*

11 ЖОВТНЯ

2017

40 ТИЖДЕНЬ
(02 – 08.10.2017)

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ: Інформаційний бюлетень/К., 2017.-13 с.

Авторський колектив ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань Міністерства охорони здоров'я України»

Родина Р.А., голова комісії з реорганізації

Свита В.М., заступник головного лікаря

Дихановська Т.А., завідувач Центру грипу та ГРВІ, відповідальна за випуск

Демчишина І.В., завідувач вірусологічної лабораторії, к. мед. н.

Артемчук О.О., лікар-епідеміолог Центру грипу та ГРВІ

Куцева В.В., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

Приходько Є.Ф., лікар-вірусолог вірусологічної лабораторії

НАУКОВИЙ КОНСУЛЬТАНТ

Задорожна В.І., д. мед. н., професор, директор ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України»

Аудиторія

Інформаційний бюлетень «Грип в Україні за даними із дозорних джерел» призначений для інформування щодо епідемічної ситуації з грипу в Україні

- Кабінету Міністрів України;
- Міністерства охорони здоров'я;
- керівників закладів охорони здоров'я;
- керівників центральних, регіональних, місцевих органів виконавчої влади;
- керівників та відповідальних фахівців, залучених в дозорний нагляд за грипом на центральному та регіональному рівнях;
- медичних працівників.

Мета бюлетеня

Надання регулярної, оновленої інформації щодо поточної епідеміологічної ситуації з грипу та ГРВІ в світі, Європейському регіоні та в Україні за звітний тиждень та за сезон в цілому з метою своєчасного вжиття профілактичних і протиепідемічних заходів для контролю ситуації з боку осіб, відповідальних за швидке реагування та прийняття управлінських рішень.

Подяки

Авторський колектив Центру грипу та ГРВІ висловлює вдячність команді регіонального бюро ВООЗ за цінний вклад в розробку бюлетеню.

Особлива подяка науковому консультанту, д. мед. н., професору, директору ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України» Задорожній В.І. за науковий супровід, а також колективу Управління громадського здоров'я МОЗ України за координацію роботи над випуском бюлетеню.

Висловлюється подяка всім фахівцям із регіонів за надання своєчасної інформації для аналізу.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати за електронною адресою cses.flu@gmail.com

Н/В: при використанні матеріалів щотижневого інформаційного бюлетеню «ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ» - посилання обов'язкове

Зміст:

Розділ	Назва	Аркуш
I	Резюме за звітний тиждень	4
II	Епідеміологічний моніторинг за даними дозорного нагляду	5 – 7
1	Дозорні заклади первинної ланки медико-санітарної допомоги	5 – 6
2	Дозорні заклади на лікарняному рівні	6 – 7
III	Епідеміологічний моніторинг за даними рутинного нагляду	8 – 10
IV	Вірусологічний моніторинг за даними рутинного нагляду	11
V	Інформація щодо проведення санітарно-освітньої роботи	11
VII	Телефони регіональних лабораторних центрів України по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ та додаткові посилання	12 – 13

I. Резюме за звітний тиждень

За даними дозорного епідеміологічного нагляду за 40 тиждень зареєстровано 411 випадків серед пацієнтів, стан яких визначений як грипоподібне захворювання (далі – ГПЗ); серед загальної кількості хворих найбільше дітей 0 - 14 років. На звітному тижні у 18 госпіталізованих в лікувальні заклади осіб, стан здоров'я визначений як тяжка гостра респіраторна інфекція (далі – ТГРІ), відсоток ТГРІ серед госпіталізацій по всіх причинах складає 0,9 %.

За даними рутинного епіднагляду інтенсивний показник захворюваності на грип та ГРВІ складає 359,7 на 100 000 населення, що на рівні минулого сезону. Найвищий показник захворюваності на грип та ГРВІ зареєстровано в Київській, найменший – у Луганській областях. В Запорізькій області спостерігається епідемічний підйом захворюваності за рахунок респіраторної групи збудників, епідпорог за звітний тиждень перевищений на 4,5 %. В інших областях ситуація типова для даної пори року – межі епідпорогів коливаються від - 0,8 % до - 79,0 %.

Найчастіше хворіли та потребували медичної допомоги в умовах стаціонару діти 0 – 14 років.

Летальних випадків від грипу на звітному тижні не було.

Вірусологічний моніторинг

За звітний тиждень методом полімеразної ланцюгової реакції (далі – ПЛР) протестовано 17 зразків матеріалів із недозорних джерел без позитивних знахідок.

При дослідженні 3 зразків матеріалів, відібраних від хворих із ГПЗ в дозорних закладах охорони здоров'я, та 11 зразків, відібраних у хворих із ТГРІ, віруси грипу не визначені, лише в 2 хворих із ТГРІ виявлено аденовірус та вірус парагрипу.

Захворюваність на грип та ГРВІ в Європейському регіоні 35 - 39 тиждень 2017 року (дані базуються на відомостях, отриманих за тиждень 35-39/2017, Інтернет посилання: <http://www.flunewseurope.org/Archives>).

Протягом тижнів 35-39/ 2017 у всіх країнах Регіону активність грипу була на позасезонних рівнях. Всі країни, що надали відомості, повідомили про низьку інтенсивність епідемічної активності грипу. Зазначалося спорадичне виявлення вірусів грипу в зразках як із дозорних, так і з не дозорних джерел, при цьому виявлялися віруси грипу обох типів: А і В.

За даними на тиждень 39/2017, що надійшли з 20 країн і регіонів в проект EuroММО, зазначені цифри смертності від усіх причин перебували на рівнях, очікуваних для даної пори року.

II. Епідеміологічний моніторинг за даними дозорного нагляду

1. Дозорні заклади первинної ланки медико-санітарної допомоги

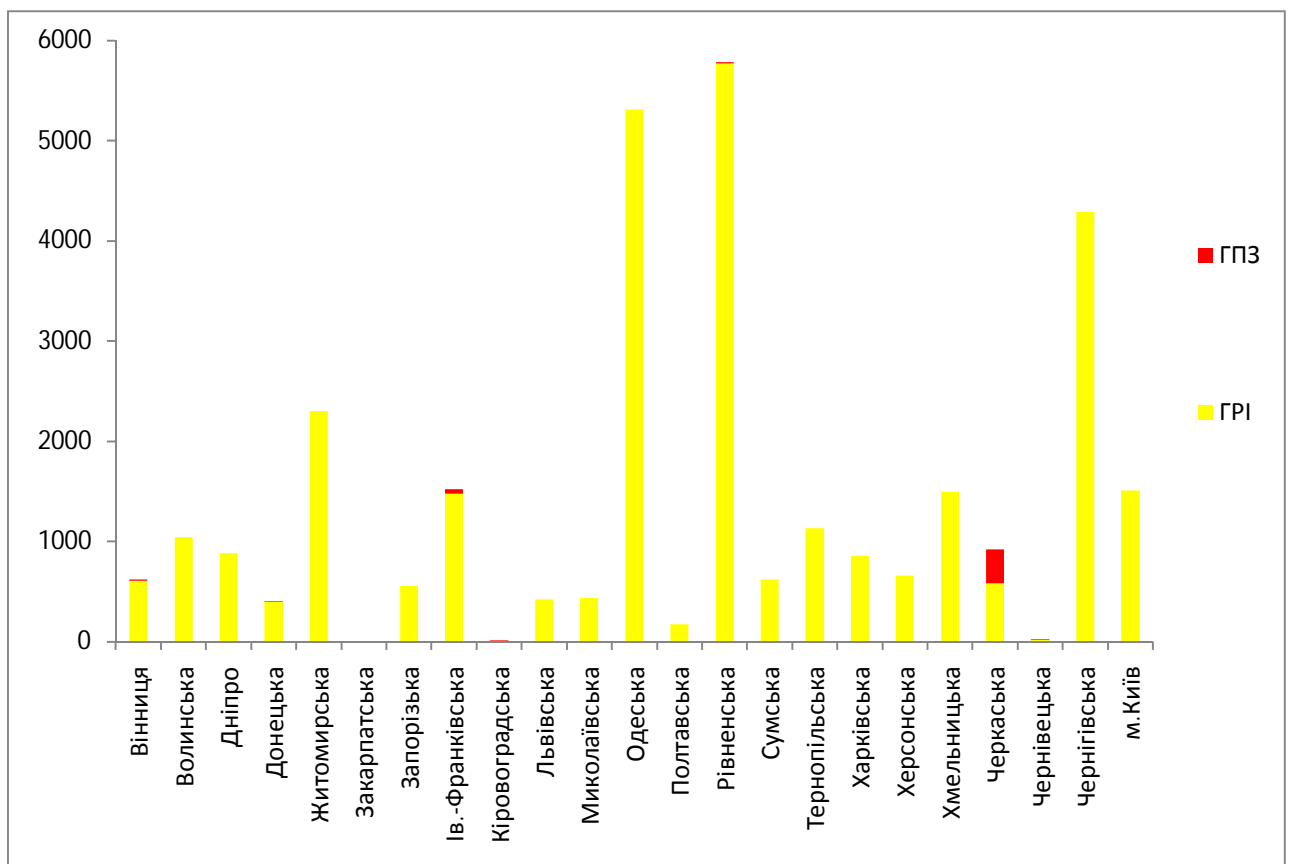
Критерії визначення випадків ГРІ та ГПЗ

Гостра респіраторна інфекція – гостре захворювання, що характеризується одним із чотирьох респіраторних симптомів (кашель, біль у горлі, задуха, гострий нежить) і проявляється підвищенням (або без підвищення) температури тіла, а також за наявності клінічного підтвердження про те, що захворювання обумовлено інфекцією;

Грипоподібне захворювання – гостре респіраторне захворювання, що виникло протягом попередніх 7 календарних днів із підвищенням температури тіла до 38 °С і вище та кашлем;

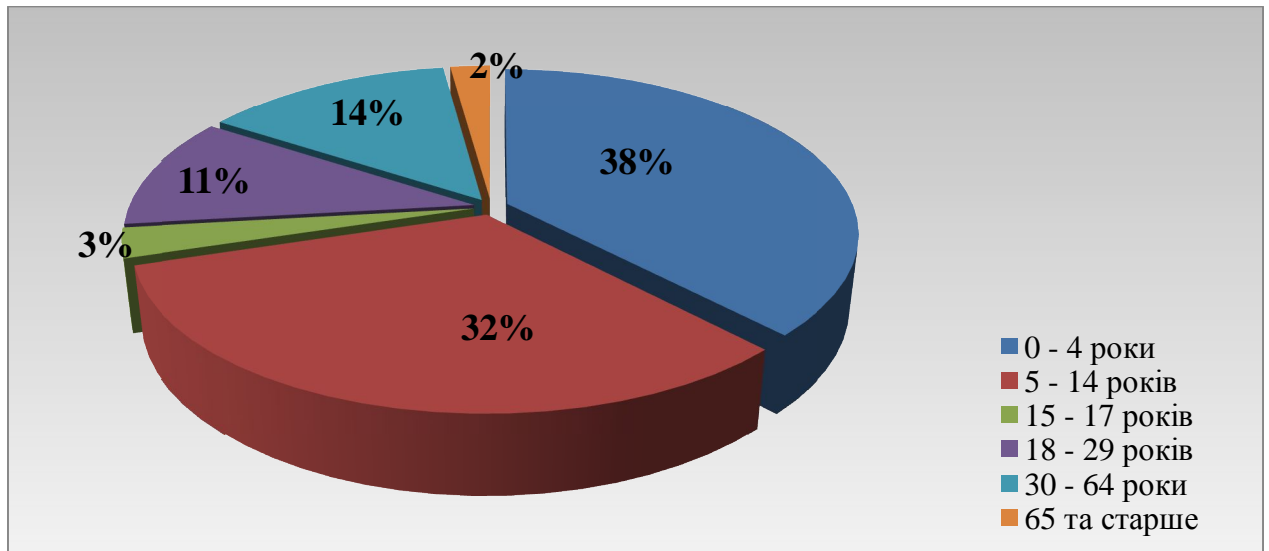
На звітному тижні за даними, що надійшли з дозорних закладів первинної медико-санітарної допомоги, зареєстровано 30558 випадків ГРІ та 411 випадків ГПЗ (малюнок 1).

Мал.1. Захворюваність на ГПЗ із загальної кількості амбулаторних візитів та викликів додому по причині ГРІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (40 тиждень 2017)

Серед пацієнтів, клінічний стан яких визначений як випадок ГПЗ, найбільше всього дітей віком 0 – 14 років (малюнок 2).

Мал. 2. Вікова структура захворюваності на ГПЗ, 40 тиждень 2017

З метою вірусологічного моніторингу в 3 пацієнтів із ГПЗ були відібрані зразки матеріалів, позитивних знахідок не визначено.

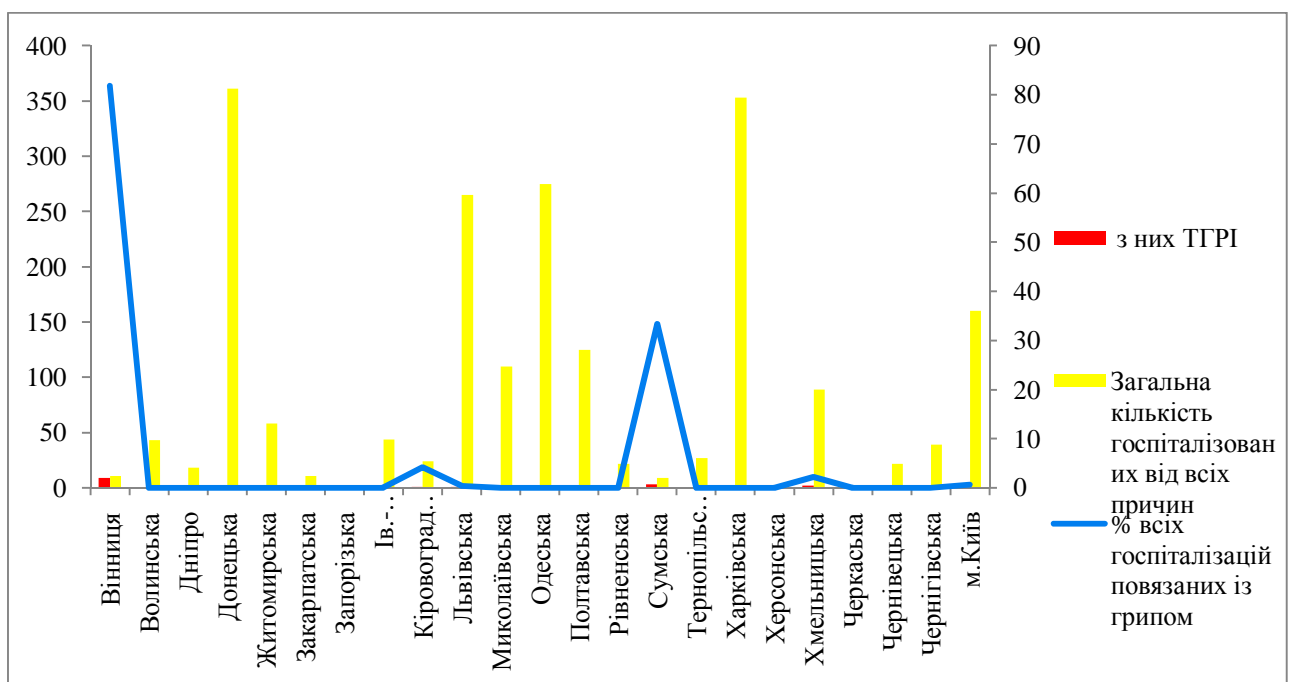
2. Дозорні заклади на лікарняному рівні

Критерії визначення випадку ТГРІ

Тяжка гостра респіраторна інфекція – гостре респіраторне захворювання з тяжкою формою перебігу, із підвищенням температури тіла до 38 °С і вище, кашлем, задихою або утрудненим диханням, що почалося протягом попередніх 7 календарних днів та потребує госпіталізації.

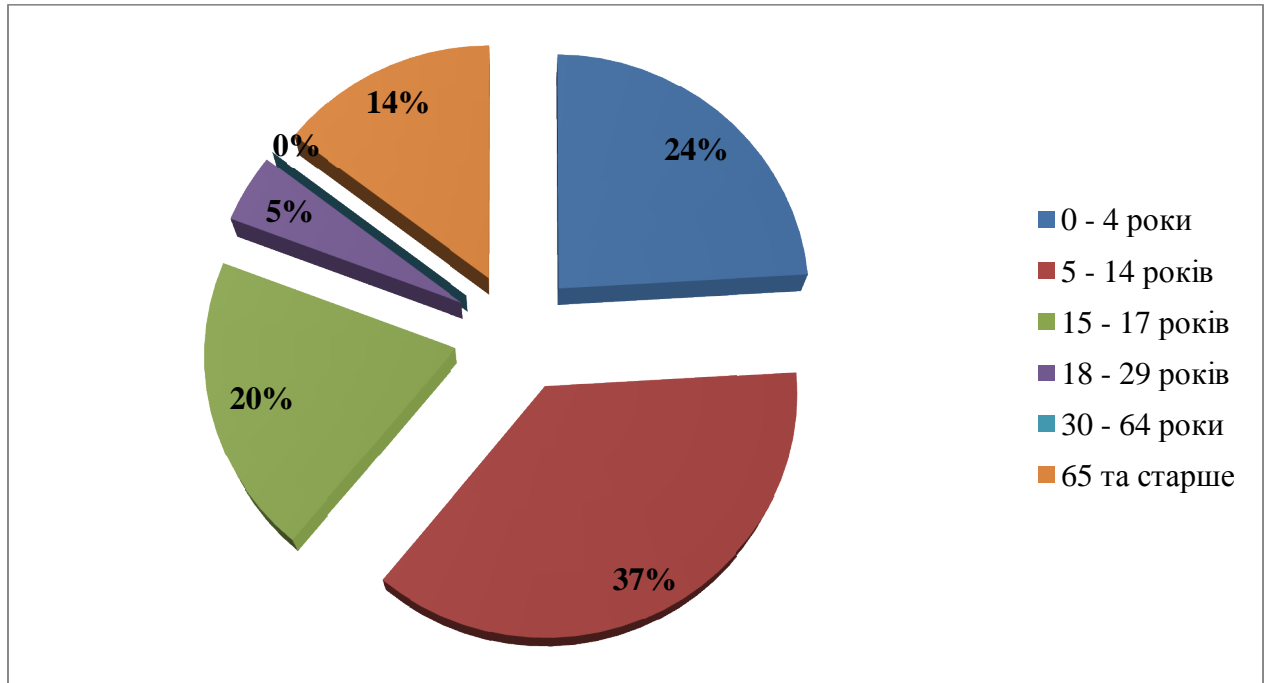
На звітному тижні за даними, що отримані із дозорних лікарень зареєстровано 18 випадків ТГРІ, в дозорних лікарнях Вінниці та Сум найбільша кількість госпіталізацій, що пов'язані з ТГРІ (малюнок 3).

Мал.3. Захворюваність на ТГРІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (40 тиждень 2017)

Дитяче населення найбільш схильне до розвитку тяжкого перебігу та виникнення ускладнень внаслідок захворювання на респіраторні інфекції. Найбільше випадків ТГРІ спостерігається серед госпіталізованих віком 0 - 14 років (мал.4).

Мал. 4 Вікова структура випадків ТГРІ (40 тиждень 2017)

Аналізуючи додаток № 2 до наказу від 06 листопада 2015 року № 732 «Форма обліку зразків матеріалів для дослідження, відібраних від госпіталізованих пацієнтів, стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ», що були отримані за 40 тиждень, можна зробити наступні висновки:

- *по гендерному складу переважають чоловіки;
- *по віковому – дитяче населення 5 – 14 років;
- *за належністю до групи ризику (порушення імунітету) – 1 хворий;
- *до відділення реанімації та інтенсивної терапії надійшли 7 хворих;
- *пневмонія діагностована у 5 хворих.

З метою вірусологічного моніторингу в 11 пацієнтів із ТГРІ були відібрані зразки матеріалів, в двох випадках визначені аденовірус та вірус парагрипу.

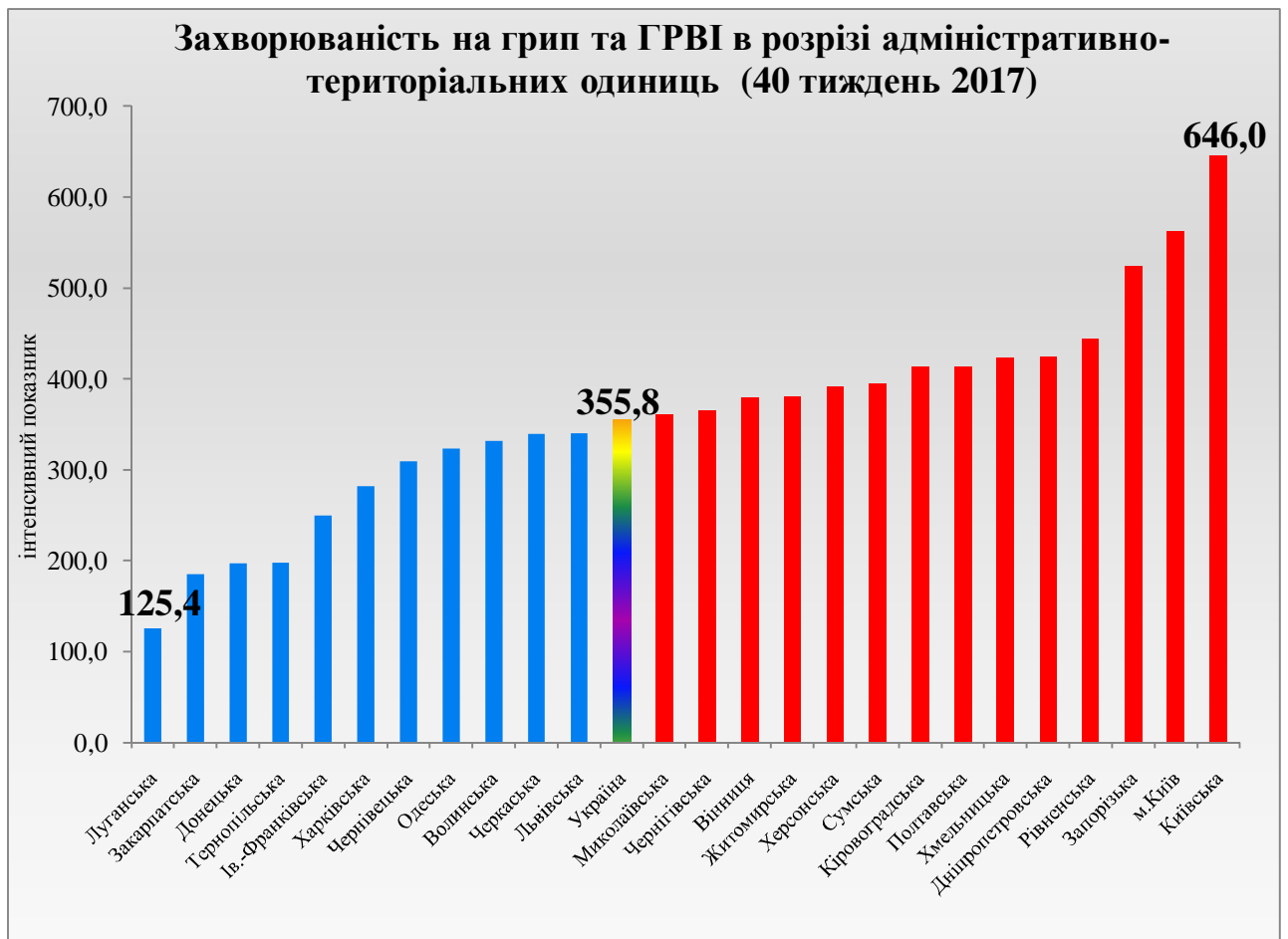
Летальних випадків серед хворих, клінічний стан яких визначений як ТГРІ, на звітному тижні не зареєстровано.

III. Епідеміологічний моніторинг за даними рутинного нагляду

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 152 551 осіб, із них 72,1 % діти віком до 17 років. Показник захворюваності на грип та ГРВІ (сумарно) серед населення України 359,7 на 100 тисяч населення. Рівень захворюваності є типовими для даної пори року; від показника за аналогічний період минулого сезону (393,4) менше на 8,6 %.

Найвищий показник захворюваності на грип та ГРВІ зареєстровано в Київській – 646,0, найменший – у Луганській областях – 125,4 на 100 тис. населення (малюнок 5).

Мал.5. Захворюваність на грип та ГРВІ в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (40 тиждень 2017)

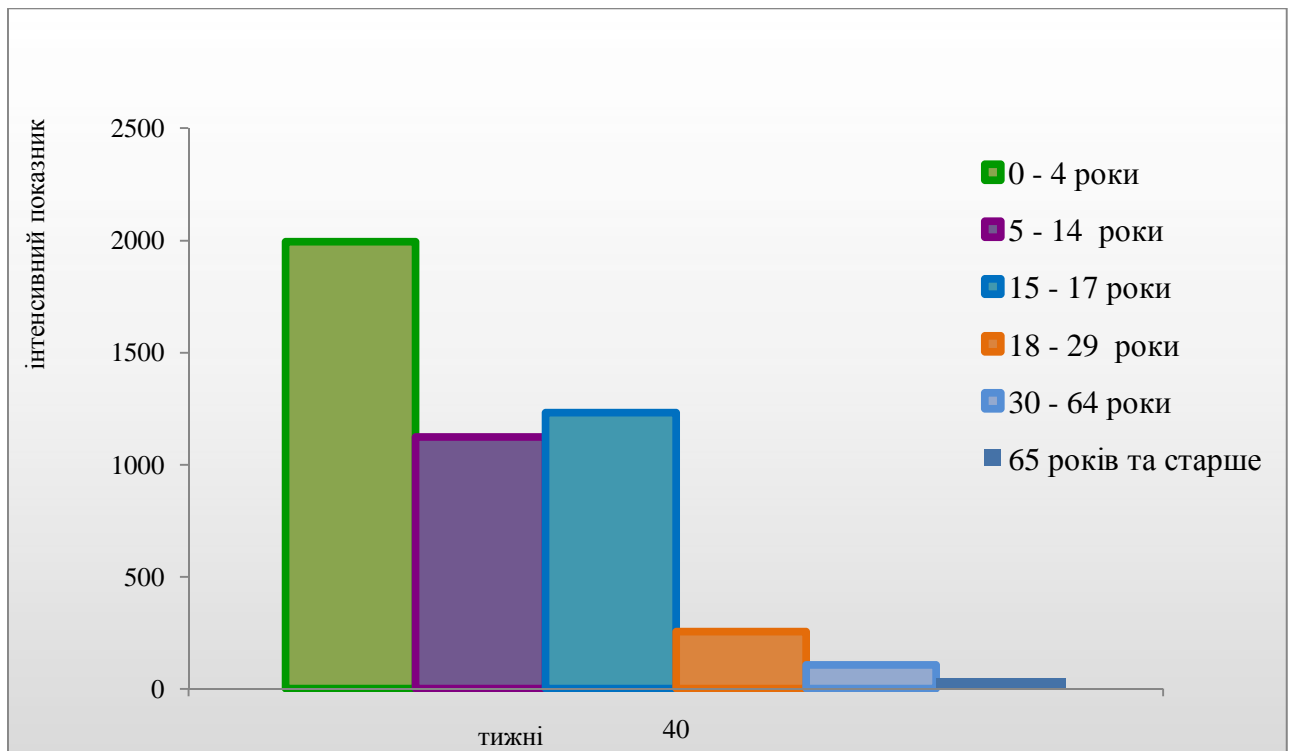
На 40 тижні 2017 року в Запорізькій області перевищений епідемічний поріг на 4,5 %, в інших областях України епідемічні пороги знаходяться в межах від -0,8 % в Львівській до -79,0 % в Луганській областях (малюнок 6). Слід зазначити, що перевищення епідемічного порогу в Запорізькій області зумовлене респіраторною групою збудників, за звітний тиждень віруси грипу методом ПЦР виявлено не було.

Мал.6. Перевищення епідемічних порогів в розрізі адміністративно-територіальних одиниць (40 тиждень 2017)

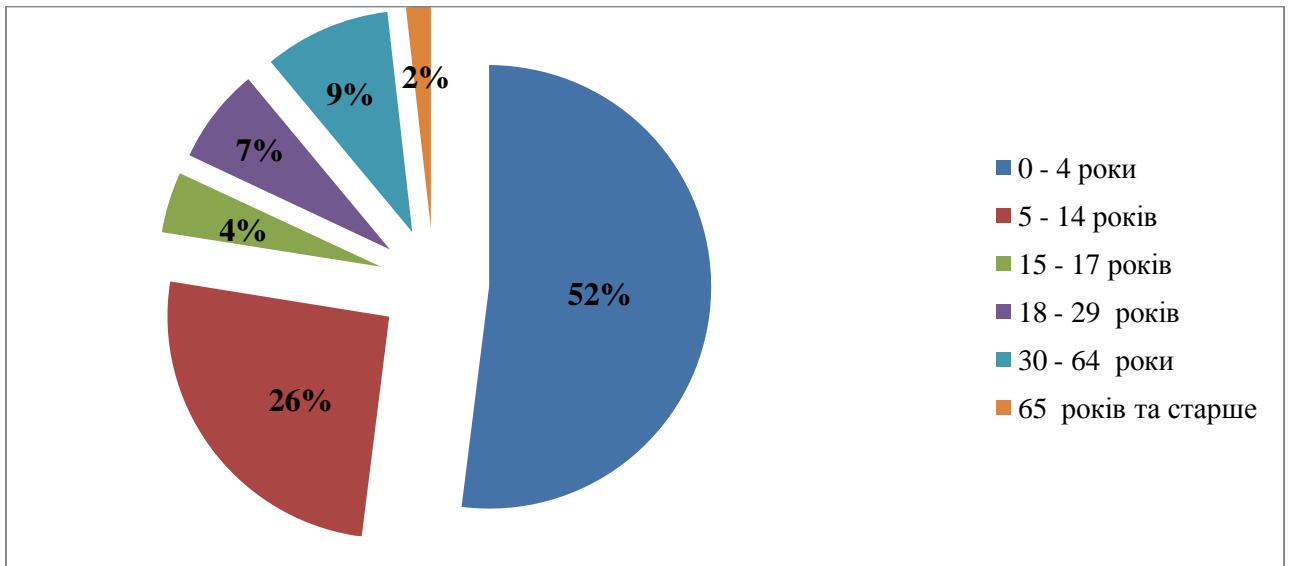
На малюнку 7 показаний розподіл за віком захворілих на ГРВІ (інтенсивний показник); найбільш уразливою категорією на 40 тиждень було дитяче населення у віці 0 - 4 та 5 - 14 років.

Мал. 7. Вікова структура захворюваності на ГРВІ (40 тиждень 2017)

Очікувано, ця ж категорія населення має найбільшу частку серед всіх госпіталізованих (малюнок 8).

Мал. 8. Питома вага госпіталізованих за віковими групами (40 тиждень 2017)

На 40 тижні летальних випадків через ускладнення від грипу не зареєстровано.

IV. Вірусологічний моніторинг за даними рутинного нагляду

Метод імунофлюоресцентної мікроскопії

За 40 тиждень 2017 року проведено 152 дослідження зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ методом імунофлюоресцентної мікроскопії, з них у 29,6 % випадках отримані позитивні результати.

Серед виявлених вірусів превалює респіраторна група, віруси грипу не виявлено.

Таблиця 1. Результати визначення вірусів грипу та інших респіраторних вірусів методом імунофлюоресцентної мікроскопії за 40 тиждень 2017 року

Показники	Поточний тиждень
Кількість досліджених зразків матеріалу	152
Відсоток позитивних зразків	29,6%
Кількість вірусів грипу, із них:	0
А	0
A(H1N1)pdm09	0
A(H3N2)	0
A несубтиповані	0
В	0
Кількість респіраторних вірусів, із них:	45
вірусів парагрипу	20
аденовірусів	11
РС-вірусів	14

Метод полімеразної ланцюгової реакції

Фахівцями вірусологічних лабораторій методом полімеразної ланцюгової реакції досліджено 17 зразків матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип та ГРВІ, віруси грипу не визначені.

V. Інформація щодо проведення санітарно-освітньої роботи

З метою популяризації ефективності вакцинації проти грипу, підвищення рівня культури та обізнаності населення з профілактики грипу та ГРВІ фахівцями МОЗ України проводиться активна санітарно-освітня робота, так за 40 тиждень проведено виступів по радіо – 22, телебаченню – 22, опубліковано матеріалів у ЗМІ – 67, випущено листівок, пам'яток, інформаційних бюлетенів – 2563.

**VII. Телефони регіональних лабораторних центрів МОЗ України
по отриманню консультацій із питань профілактики грипу та ГРВІ**

№ з/п	Регіон	№ телефону	Години роботи
1	2	3	4
1	Центр грипу та ГРВІ ДЗ «УЦКМЗ МОЗ»	(044) 425-08-83	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
2	Вінницька	(0432) 67-19-45	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
3	Волинська	(0332) 23-39-60	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
4	Дніпропетровська	(056) 731-96-19	09 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
5	Донецька	(062) 641-72-12	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
6	Житомирська	(0412) 43-05-33	08 ³⁰ - 13 ⁰⁰ 14 ⁰⁰ - 18 ³⁰
7	Закарпатська	(03122) 64-28-78	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
8	Запорізька	(061) 283-17-29	09 ⁰⁰ - 19 ⁰⁰
9	Ів.-Франківська	(0342) 53-26-17	08 ³⁰ - 16 ³⁰
10	Київська	(044) 483-17-15	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
11	Кіровоградська	(0522) 33-12-97	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
12	Луганська	(06425) 24-02-81	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
13	Львівська	(032) 276-86-90 (032) 275-60-71	09 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
14	Миколаївська	(0512) 41-75-58	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
15	Одеська	(048) 54-08-13	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
16	Полтавська	(05322) 7-48-80	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
17	Рівненська	(0362) 23-01-68	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
18	Сумська	(0542) 65-73-98	08 ⁰⁰ - 16 ³⁰
19	Тернопільська	(0352) 25-19-93	08 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
20	Харківська	(057) 315-02-63	08 ³⁰ - 16 ⁰⁰

№ з/п	Регіон	№ телефону	Години роботи
21	Херсонська	(0552) 22-41-85	08 ⁰⁰ - 17 ³⁰
22	Хмельницька	(0382) 71-95-16	08 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰
23	Черкаська	(0472) 45-02-22	08 ⁰⁰ - 16 ⁰⁰
24	Чернівецька	(0372) 52-50-29	08 ³⁰ - 17 ⁰⁰
25	Чернігівська	(0462) 67-63-24	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
26	м. Київ	(044) 400-81-47	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
27	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на водному транспорті»	(048) 686-15-64	08 ⁰⁰ - 16 ¹²
28	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на залізничному транспорті»	(044) 465-42-97	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰
29	ДУ «Лабораторний центр МОЗ України на повітряному транспорті»	(044) 339-24-93	09 ⁰⁰ - 17 ⁰⁰

Додаткові посилання:

Європейський центр профілактики і контролю захворювань/ Європейське регіональне бюро ВООЗ.

Останні новини про грип в Європі Flu News Europe, щотижневий електронний бюлетень ECDC–ВООЗ, (<http://flunewseurope.org/Archives>).

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ:

Центр грипу та ГРВІ ДЗ
«Український центр з контролю та
моніторингу захворювань МОЗ
України»

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 41

Телефон: +38 044 425 08 83